

Gamla Julminnen.

N. n. 1.

Meddelande av Alfred Andersson Carlspått från Vitåby född 1895.

En gammal man på 86 år Sven Andersson från Ravlundabro berättar om gamla julminnen från sin fars tid i slutet av 1700 talet följande.

En del förberedelser till julen vidtogos, såsom slakt, bak, brygd, tvätt och en del andra arbeten såväl utom som inom hus. En liten gris på en 8-14 dagar skulle slaktas till julen. Den skulle stekas hel och ställas på alla fyra fötterna på ett fat, som sen skulle stå till prydnad på bordet under julen. Till julen skulle där baka en 3-4 sorters bröd, så mycket, att det skulle räcka hela vintern ända till den första maj. Grovbröden skulle baka mycket tunnna med ett hål i mitten efter bakningen torkas och stickas på en stång, som sen skulle hängas upp på loftet till vidare torkning. Innan brödet skulle ätas, lades det i vatten, så att det blev mjukt.

Väggarna skulle klädas med en sorts, smärta täcken, kallade drättadukar. De skulle räcka från golvet upp till på väggen. Dukarna voro invärda bilder av människor, djur, vagnar och andra redskap. Allt arbete skulle vara avslutat till middagen. Sedan klockan hade slagit 12, fick ingen ting göras: då var det julafton. När bordet var dukat på julaftonen, sattes maten fram. Det, som inte fick plats på bordet, hängdes upp i en korg i loftet över bordet. Maten skulle stå på bordet hela julen. Kom någon och hälsade på under julen, så bjöds han av maten, som stod på bordet eller av den som låg i korgen.

Sedan julaftonsmåltiden var hållen, bars det in halmen på golvet. Där skulle alla tillbringa maten, såväl husbondefolket som tjänare. Halmen skulle ligga kvar i tre dagar. Så länge räknas helgen vara. På juldagsmorgonen skulle alla till kyrkan, så många som kunde gå. De andra fick väl stanna hemma eller också ha skjuts. Pigan på gården skulle vara först hemma från kyrkan så blev den gården först med allt

arbete under året. Kom hon sist, ja, då blev man sist med
allt arbete i den gårdon under hela året. Ingenting fick uträttas
på juldagen. Endast utfodring av djuren fick äga rum. De
skulle ju också ha lite extra, och så mycket de ville äta. Ingen
utgårdsting i stallarna fick äga rum på juldagen, och
ingen människa fick lämna hemmet på juldagen.

Spinnandag jul gällde det att vara bittida uppe och gädda i
stallet och sen springa till granngården och gädda i deras
stall, innan gårdens ägare voro uppstigna. Gick det för sig,
så ansågs det som en stor skandal för den andre drängen,
som såg och sov. Under julen ägde åtskilliga fästligheter rum.
Då anlätades brännvinsflaskan mycket. Den, som då var
värst till att dricka, den ansågs som en riktigt bra man.